

Letos bo v Ptuj okrajni m'ad'nski festival

Da bi se poživelo delo mladine in sploh društev v vaseh in v mestih, bo letos v Ptuj okrajni mladinski festival. Namen, ki se s tem zasleduje, je v pozitivni in okrepljeni dela mladinskih in vseh ostalih društev, ki bo prišlo do izraza predvsem v predpripravi, festival sam pa bo prikazal celotno delo med delovnimi množicami.

Festival bo obsegal nastope kulturnih skupin, športne prireditve, prireditve ljudske tehnike, dirke kolesarjev in motoristov, tekme strelcev, skoke padalcev, gasilske nastope, nogometne tekme, nastope fizikulturnikov, prven-

stvo šahistov, pionirske nastope in nastope obveznikov predvojaške vzgoje.

Po centrih v okraju, kjer so za to pogoji, bodo pred okrajnim mladinskim festivalom mladinski dnevi, ki bodo zajeli mnoge sosednje vasi, katerih predstavniki se bodo v vseh naštetih panogah med seboj pomerili. Najboljše skupine na mladinskih dnevih bodo tekmovale na okrajnem festivalu.

Okrajni mladinski festival bo 21. in 22. junija, pred tem pa bodo mladinski dnevi v Ormožu, Središču, Strnišču, Majšperku, Cirkulanah, Markovcih in Podlehniku.

Pred volitvami v občinske odbore Zveze borcev NOV

bodo postavljeni občinski iniciativni odbori ZB NOV, ki bodo na teritoriju bodoče občine povezali vse dosežane krajevne odbore Zveze borcev in pripravili volitve. Iniciativni odbori naj bodo sestavljeni iz starejših borcev, sodelavcev NOV, najbolj predanih članov Zveze, kateri bodo s pomočjo krajevnih organizacij dokončno izvedli sprejem v organizacijo, uredili kartoteko članstva za celotno občino in evidenco tistih, ki niso vključeni. Odbori naj čimprej razdelijo članske knjižice, uredijo članarino in zberejo čimveč naročnikov revije »Borec«, naj dokončno v okviru občine uredijo sezname padlih borcev NOV in žrtev fašističnega terorja in za vsakega posameznega napišejo življe-

pis; posebej naj napišejo opis spominskih plošč, spomenikov, njih pomen, komu in kje je bil postavljen in opise zgodovinskih objektov NOB (partizanskih burkerjev, tehnik, javk, ambulant itd).

Pred volitvami naj iniciativni odbori pripravijo plan dela občinske organizacije v letu 1952: zgodovinske sekcije, izvenarmadne vzgoje, strelstva, socialno-ekonomskega vprašanja itd. Plan dela naj upošteva razdelitev dela po mesecih. Priprave na občne zbere naj bodo skrbno izvedene in naj člani na občnem zboru predložijo plan prediskutirajo in dokončno nakažejo razvoj in delo organizacije v tekočem letu. Mirko Š.

Mladi zadružniki v Litmerku

Ze dolgo ni bilo nič slišati o mladini iz Litmerka in njenem delu v VDD Litmerku. Zato se mi zdi zopet potrebno opisati njeno delo. Aktiv LM v Litmerku je svoje delo počel v januarju letošnjega leta. V prejšnjem letu kot tak ni imel nekih posebnih uspehov, to pa predvsem zaradi tega, ker so mu premalo pomagali z strani OK LMS kot tudi s strani MK LMS Ormož. Vsi člani aktivna so sklenili, da mora biti letos življenje v mladinski organizaciji drugačno. Ob priliki volitev sekretariata so v mladinsko organizacijo sprejeli še 8 novih članov LM, izven aktivna imajo iz zadruge še 4 mladince, mislijo pa, da tudi ti v bodoče ne bodo hoteli stati ob strani.

Začeli so tudi z učenjem igre, katero so predvajali zadružnikom v nedeljo

pred pustom. Te igre so si prišli pogledat tudi kmetje. Težave imajo le s prostori, ker nimajo primernih prostorov za razne prireditve. ZD še ni dokončan.

Na prvem sestanku se bodo pogovorili, s kakimi težavami se bodo pripravili na Okrajni mladinski dan, ki bo 22. junija v Ptuj, še prepa v Ormožu s pomočjo tov. predsednika KDZ bodo imeli za mladino strokovna predavanja. Ustanovili bodo tudi strelske družino, pri čemer jim bodo pomagali starejši zadružniki in predsednik KDZ. Starejši zadružniki se tudi pohvalno izražajo o svoji mladini. Posebno se je izkazalo 5 mladincev, med katerimi je bil tudi nam. sekretarja aktivna tov. Leskovar Stanko pri rigolanju grupe tov. Smodiča Franca.

Telesna vzgoja in učenč v gospodarstvu

Precejšen del naše mladine so odločili ob zaključku osnovnega šolanja za razne obrtniške poklice. Ti nadaljujejo svojo praktično strokovno izobrazbo pri delodajalcih državnega, zadružnega in privatnega sektorja, teoretično izpolnjevanje pa jim daje šola za učenje v gospodarstvu. V telesno-razvojni dobi tega mladince je to čas med petnajstim in dvajsetim letom, ko se ustvarjajo v mlademu telesu občutne spremembe, med glavnimi doraščanje in izoblikovanje telesnih organov. Vemo, da je ta čas najvažnejši tudi za poznejša obdobja, ko lahko nastanejo ob nepazljivosti kakoli poznejših bolezni, ko se lahko zmanjša odpornost telesa, ko se lahko oslabijo umske in fizične sposobnosti in podobno. Delo naših učencev pa je vezano na posebno okolje: krojači in čevljarji sedijo ves dan sklonjeni nad svojim delom, kovači in mizarji pa imajo le enakomerno ročno ustvarjanje; pri vseh teh poklicih pa lahko z rednimi izjemami ugotovimo, da je okolje njih dela več ali manj nezdravo, zato hle in mračne delavnice zmanjšujejo ustvarjalne sposobnosti učencev. Prestano sedeje ne zdržuje pravilno rast telesa, enakomerno ročno delo pa povzroča močnejše razvijanje nekaterih organov na škodo drugih. Zato se ni čuditi, da vidimo naše učence bledih obrazov, brez prave volje in smotra in njihova sposobnost do dela in učenja nikakor ni zadovoljiva.

Vsi vemo, da lahko fizikultura mnogo pripomore k telesnemu razvoju mladine, kar vpliva tudi odločilno na razvoj umskih sposobnosti. V povojnem razvoju nižjega strokovnega šolanja je bila telovadba do lanskega leta obvezni učni predmet, v preteklem letu pa je bila z zmanjšanjem in skrajšanjem števil učnih ur med drugimi predmeti tudi ukinjena telovadba.

Da dopolnimo to vrzel, je nastala potreba po vključevanju učencev v telovadno društvo. Šola za učence v gospodarstvu je pridobila večino učencev za posejanje telovadbe v prostem času, razen nekaterih, ki ne morejo sodelovati zaradi oddaljenosti. Osnovani so bili posebni oddelki vajeniške mladine, ki bi tako lahko ob javnih nastopih prikazovala javnosti svojo ustvarjalno sposobnost in s tem dokazala, da se tudi ona vključuje v zdravo in koristno de-

lo v svojem šolskem času. Mladina si bo s tem kalila svoj značaj, zdravo telo bo sposobnejše sprejemati učne in vzgojne zahteve naše družbe, istočasno pa bodo lahko odstranjevali vsi kvarni vplivi, ki se pojavljajo pri naši mladini: ponofevanje, pijančevanje, pohajkovanje, nevljudnost, predrznost in apolitičnost se bodo pojavljali le še v redkih primerih, večina pa bo dosegla višino vzgoje, ki jo potrebuje naša socialistična skunost.

Ze v prvih dneh pa so nastopile težave v obiskovanju telovadbe, katerih povzročitelji so po večini delodajalci sami. Kljub temu, da je čas vežbanja prilagojen zahtevam učencev, da imajo telovadbo pol ure po delovnem času, lahko najdemo precej mojštrov, ki zavirajo še to delo, s tem da zdržujejo učence pri delu s prekournim časom, so celo proti fizikulturnemu udejstvovanju in vidijo bolj osebne koristi, kakor pa potrebo po fizičnem izpolnjevanju svojih učencev. Prav pereče je to pri onih delodajalcih, ki imajo učence na celotni oskrbi in še vedno mislijo, da lahko delajo z njimi kot v stari Jugoslaviji. Kljub temu da so se obvezali s sklenitvijo učne pogodbe nuditi učencem vse, kar zahteva delovna zakonodaja. Vprašamo se, kdo bo nosil odgovornost, ako bo mladinec zapadel zaradi sebičnosti delodajalca raznim boleznim, neopornosti, zmanjšanju delovne sposobnosti, kdo bo lahko popravil to stanje v prihodnjih letih, ko bo naša država na še višji industrijsko-tehnični razvojni stonji, ko nam bodo še bolj potrebni jekleni, odločni in zdravi ljudje, ki tako ne bodo sposobni uresničevati zahtev do družbe prav zaradi nerazumevanja in brezbrzičnosti do mladince v učni dobi. To bo eno izmed mnogih vprašanj, ki jih bo reševala komisija za strokovno šolstvo, da bo morala prepričati delodajalce, da bodo pravilno skrbeli za umski in telesni razvoj svojih učencev, da bomo tako izobrazili in vzgojili take kadre, kot jih potrebujemo.

Dopisujte v
PTUJSKI TEDNIK!

Mladina iz Ptuja je imela konferenco

Ptujski mladinski aktiv so v lanskoletnem delu dosegli precej lepih rezultatov. Lep primer pri tem je aktiv zadruge »Osojnik«, ki je dosegel posebno dobre uspehe v svoji organizacijski čvrstini in izgrajevanju lika člana mladinske organizacije, kot komunistične organizacije. Pri razširitvi mladinske organizacije so člani tega aktivna ustanovili nov aktiv v Mestnem vrhu, obenem pa utrjevali aktivna Vurberg in Grajena, Organizirali so razna strokovna predavanja, izlete v KZ v ptujskem okraju ter skupen ogled hidrocentrale Mariborski otok za vse zadružnike. Čeprav v zadruzi »Osojnik« primanjkuje delovne sile za obdelavo sadonosnikov, so odšli na gradnjo mladinske proge Dobo-Banjaluška štirje mladinci.

Tudi drugi aktiv v mestu Ptuj niso zaostajali za aktivom zadruge »Osojnik«. Posvetili so skrb razširitvi mladinske organizacije, skrbeli za politično-ideološki dvig mladincev z raznimi predavanji, kot je to n. pr. aktiv »Jože Lacko«, ki je tudi organiziral za razvedrilo mladine več družinskih in kulturnih prireditev. Bilo je več izletov, ki so jih priredili posamezni aktiv.

*

V Zavrču se nadaljuje zbiranje prispevkov za Primorsko

Akcija zbiranja prostovoljnih prispevkov v Zavrču napreduje. Čeprav so Haloze siromašen predel, ljudstvo novno dokazuje svojo zavednost in predanost, ko je skupno s pionirji završke šole zbralo za prizadete brate na Primorskem nad 6000 din.

V Zavrču je ambulanta nujno potrebna

Prebivalstvo Zavrča je iznenadil Jopis v Slovenskem poročevalcu dne 12. marca t. l., v katerem je bilo sporočeno, da je Okrajni odbor RK Ptuj že pred pol leta predvideni znesek za otvoritev ambulante v Zavrču v znesku 335.671 din izročil protituberkuloznem dispanserju v Ptuj. Tu v Zavrču ne dvomimo, da je protituberkulozni dispanser v okraju potreben sredstev, vendar bi se v tem slučaju ta naj našla drugje. Zavrč je 17 km oddaljen od Ptuja, del njegove okolice pa tudi do 25 km. Tu je državno posestvo, zadruga in šola ter okrog 300 sok. zavarovancev. Če upoštevamo še podražitev avtobusnega prevoza, je jasno, da je v našem kraju nujno potrebna ambulanta kot nikjer drugje, posebej pa še, če upoštevamo splošno pasivnost tega predela.

Okrajni odbor RK Ptuj bi torej v bodoče naj upošteval potrebe najpotrebnjših ter šele nato tistih, ki potrebna sredstva zmorejo dobiti tudi drugje.

Kdaj bomo v Podlehniku dokončali zadružni dom?

V nedeljo 9. marca je mladina Podlehniku uprizorila igro »Poslednji mož«. Mnogo dobre volje je bilo treba, preden je prišla igra na oder. Največja težava je vsekakor v tem, da v Podlehniku nimamo dvorane. Uprava drž. posestva je zaradi tega pokazala razumevanje in potrebo po kulturno-prosvetnem delu mladine ter ji ustregla s tem, da ji je prepustila potrebne prostore. Direktor tov. Jurež pa je igro režiral.

Veliko zanimanje prebivalstva v Podlehniku za igre in sploh za kulturno-prosvetno življenje je pokazalo, kako potrebna je v Podlehniku primerna dvorana. Pa tudi igralcem bi ne bilo treba več zmrzovati v hladnih prostorih pri vajah, ko bi vendar že zdavnaj lahko igrali v dvorani zadružnega doma, ki že dve leti čaka na tistega, ki jo bo dokončal. DV.

Ribiči iz ptujskega okraja so zborovali

Člani ribarske zadruge so na občnem zboru v Ptuj, v nedeljo, 16. marca, med drugim razpravljali o predlogu članov, da bi od letos dalje opravili smukanje sladkovodnih rib v driti iz Dravinje in Pesnice član Ribarske zadruge iz ptujskega okraja pod vodstvom upravnega odbora zadruge in kmetijskega strokovnjaka pri OLO Ptuj. Prejšnja leta so to opravljali uslužbenci Ribarskega gospodarstva Slovenije. Potrdili so tudi predlog o dodelitvi 20.000 din za pomoč Primorski in 20.000 din za kulturni dom »Jože Lacko« v Ptuj, oboje iz lanskega leta prebitka.

Iz števila udeležencev občnega zbora se je videlo, da se je v ptujskem okraju ribištvo zelo razvilo, zaradi česar je nujno, da bo skrbela zadruga za razmnožitev zarača v vseh vodah v okraju, sicer bi prišlo sčasoma do izropanja. Ta nujnost zahteva tudi od članov zadruge večjo discipliniranost in odločnejšo borbo proti črnim ribičem in nastavkarjem, ki povzročajo ribiški škodo gospodarstvu občutno škodo.

Če se ozremo na delo mladinske organizacije mesta Ptuja, pa se moramo ustaviti tudi na napakah in nepravilnostih, ki so vplivale na padec dela mladinskih aktivov. Predvsem je treba poudariti dejstvo, da je mladinska organizacija mesta Ptuja na splošno v letu 1951 glede nepravilnega tolmčenja in pojmovanja sklepov XIV plenuma CK LMS slabša kot v prejšnjih letih. Na tako slabo organizacijo v mladinskih aktivih je v mnogih primerih vplivala slaba vzgoja nekaterih staršev in delo-

vanje našega razrednega sovražnika.

Na koncu je konferenca sprejela več sklepov, med njimi tudi glede razširitve mladinske organizacije, politične vzgoje članstva, vključevanja mladine v razna društva, ustanovitve mladinske delovne brigade, ki bo pomagala pri gradnji kulturnega doma heroja »Jožeta Lacka« ter več drugih.

Novoizvoljeni komite bo skrbel, da se bo mladinska organizacija v mestu poživela ter da bodo sprejeti sklepi v celoti izvršeni.

Novoizvoljeni upravni odbor delavskega sveta v Tovarni aluminija v Strnišču je prevzel posle

V petek, 14. t. m. je prevzel posle novoizvoljeni upravni odbor delavskega sveta Tovarne aluminija v Strnišču, na čelu z novoizvoljenim predsednikom tovaršem Kostanjevcem Janezom. Svečanemu prevzemu poslov je prisostvovalo več predstavnikov ljudske oblasti in KPS iz Ptuja in Ljubljane.

Osemčlanski upravni odbor, ki ga tvorijo: Berlič Marjan, Tonejc Stane, Majcen Rudi, Knez Jože, Zalar Ferdo, Banko Josip, Frčec Matija in Skrila Avgust, je prevzel velike in odgovorne naloge za leto 1952, ko imajo v načrtu

izdelavo nad 1.000 ton opreme v strojni delavnici, zgraditev še ene hale (B) za elektrolizo, dovršitev vseh začetih gradbenih del v tovarni in dokončanje 20 štiri družinskih stanovanjskih hišic zraven raznih montažnih del.

Ob tej priliki je bila izražena odločna volja delovnega kolektiva, delavskega sveta in upravnega odbora, da bodo skupno vložili vse sile za to, da bo tovarna v Strnišču čimprej služila svojemu velikemu namenu, na katerega se že pripravlja dolgo vrsto let premagajoče vse težave in ovire. S. J.

Sindikalna podružnica na drž. posestvu Turnišče pripravila volitve v delavski svet

Člani sindikata na drž. posestvu Turnišče se zavedajo važnosti volitev v delavski svet. Da bi se čim boljše nanje pripravili, je upravni odbor podružnice sklical sestanek članstva, na katerem so razpravljali o zakonu in navodilih zvezne vlade glede volitev v delavske svete.

Delavski svet podjetja je razpisal volitve za 26. marec ter je sindikalna podružnica že začela potrebne priprave.

Proslava mednarodnega praznika žena na Desterniku

Proslava mednarodnega praznika žena se je vršila na Desterniku v nedeljo 9. marca 1952 v šoli. Udeležilo se je je precej žen iz vasi in okolice.

Učiteljica tov. Kralj Marija je v lepem referatu prikazala vlogo sodobne žene v družini, v občini in v veliki ljudski skupnosti države, prikazala je tumaštvo in poštrevovalnost žene v pretekli domovinski osvobodilni vojni in tudi napore Mednarodne organizacije žena v prilog ohranitve svetovnega mira.

Globoko zajetemu predavanju, ki so ga navzoče žene z razumevanjem spremljale, je sledila recitacija učence V. razreda, pionirja Marguč Ivana: »Tvoja pesem, mati«. Lepo in čuteče podana pesem je gotovo v vseh navzočih vzbudila priznanje.

Priključno proslavi mednarodnega praznika žena se je vršil še

roditeljski sestanek

ki mu je prisostvovalo okrog 40 roditeljev in učiteljski zbor domače šole. Tokrat se je razpravljalo o sodobni vzgoji in o palici kot zastarelemu vzgojnemu sredstvu.

Iz izkušenj, ki jih je tukajšnje učitelstvo v zadnjih letih zbralo, smo lahko ugotovili, da je še vedno veliko število onih staršev, ki prihajajo v šolo s prav žalostno prošnjo: »Prosim vas, nabijte ga, to in to mi je naredil; sam ga doma ne uredimo več!«. Taki slučaj jasno kažejo, da so bili prijemci domače vzgoje docela nepravilni: ali so svojega »milenčka« lahkomišlno zagovarjali! mu dajali potuho in ga razvajali, ali pa so uporabliali neprimerne krute kazni za prestopke, ko bi ga morali kaznovati le z opominom ali grajo. Otrok je dober sodnik in zanesljivo kaj hitro spo-

zna »šibke točke« svojih roditeljev: opustljivost, nedoslednost, preveliko nepotrebno strogost, pa zopet neskončno »dobroto« ... (ali je to dobrota?), skratka: preveč enega in premalo drugega. Tak, glabo vzgojen otrok v svoji nerazsodnosti in neuvrednosti brezobzirno izkorišča slabosti svojih roditeljev in jim povzroča prav bridke ure.

Razprava je nadalje ugotovila slab učinek telesnega kaznovanja, četudi ni na »dnevem redu«. Vsaka telesna kaznen izjava v otroku le upornost, zakrknjenost, lažnivost, otopenost in maščevalnost nad nespetatnimi, nesrečnimi starši.

Naš otrok, bodoči samozavešni državljani svobodne in napredne ljudske skupnosti, bo zrastle iz takega okolja, ki ne pozna ne pretvarjanja, laži, hinavščine, ne maščevalnosti, iz katere praviloma izvira vsaka telesna kazen.

Pogovorili smo se tudi o res pravih vzgojnih sredstvih, ki so že davno zasenčila srednjeveško palico in ki nam edina jamčijo, da bodo: »naši dobrovzgojeni otroci res — naša srečna bodočnost!« (Makarenko).

Z zadoščanjem je učitelstvo, ki se izčrpava pri svojem težkem vzgojnem delu z edinim namenom, da bodo desterniški roditelji res dočakali svojo »srečno starost« — vzelo na znanje skromno, a prirčno zahvalo menda najstarejšega, pri roditeljskem sestanku navzočega osvetelega ateka: »Hvala za vaše lepe besede!«

Ker obiskuje desterniško šolo skoro 330 otrok, želimo, da bi starši z večjo udeležbo pokazali zanimanje za vzgojo svojih otrok. Običaj je, da vidimo na teh sestankih vedno iste, itak skrbne starše...

Ptujske žene so proslavile mednarodni praznik žena

Da bi čim lepše pričakale svoj praznik, so si žene postavile in izvedle posebne naloge. Priredile so 6-dnevni tečaj za pletenje, šivanje copat in krpanje perila. Na področju II. terena so zbrale 5788 dinarjev prostovoljnih prispevkov kot pomoč za po snežnih plazovih prizadetim Tolmincem.

V tednu pred proslavo so organizirale dve zdravniški predavanji in poskrbele za številno udeležbo. Na proslavi sami so pogostile vse žene, posebej pa so se spomnile žena, ki so v pretekli vojni žrtvovale svoje najdražje — može, sinove in hčere za našo svobodo. Tovaršicam Pupis Ani, Andrič Alojziji, Mohorič Mariji in Močnik Ani so podarile v znak spoštovanja in sočustvovanja rdeče ciklame. Spomnile so se tudi tov. Kancel Julke ter ji izrekale zahvalo za njeno neumorno in poštrevovalno delo v organizaciji AFZ v Ptuj.

Po proslavi je bil vesel družabni večer, na katerega so povabile žene tudi može in mladino II. terena.

Ob zaključku so žene izrazile željo, da bi se večkrat sestale, dobrega spoznale ter navezale tesnejše stike v svrhu izboljšanja delovnih akcij in korist vse skupnosti.

Zadnji dnevi ptujskega železniškega provizorija

Nadzorništvo proge Ptuj je začelo 1. marca t. l. s podiranjem lesenega provizorija železniškega mostu čez Dravo v Ptuj in bo v slučaju nizke vode provizorij popolnoma odstranjen. Najprej so začeli odstranjevati železne traverze, nato bodo odstranili sohe in nazadnje bodo izpuliili pilote. V.

Ljudska univerza v Ptuj

Ptuj, 13. marca 1952. — Danes je priredila LU deseto redno predavanje. Predaval je tov. ing. Franc Šnajder o svojih vtisih in spominih na službeno potovanje v Perzijo. Tokrat je bilo res številno občinstvo, saj lahko rečemo, da je bila dvorana JLA premajhna za vse poslušalce, ki so z zanimanjem sledili tovarišu predavatelju, ki je dal med občinstvo mnogo perspektiv najrazličnejših avionskih družb, več slik iz Perzije in Švice ter tudi nekaj zemljevidov Švice. Ing. Šnajder je popolnoma po domače in lahko razumljivo razložil svoje predavanje.

Svojo pot je pričel v Beogradu, odkoder se je prepešal z JAT-om v Zürich, kjer je dobil še vse potrebne vizume za Perzijo. Iz Züricha se je po mednarodni progi, ki gre preko Rima, Aten, Haife, Bagdada prispel v Perzijo v Teheran. Prispel je ravno takrat, ko se je pričel petrolejski spor med Britanijo in Irakom. V Perziji je preživel več mesecev, spoznal življenje in navade perzijskega ljudstva, ki je nadarjeno, ki pa je po svoji mohamedanski veri, ki prepoveduje vsakršno stremenje po tostranskem izboljšanju življenjskih pogojev, zelo revno. Petrolej je vir bogastva za deželo, saj ga je po vsej državi dovolj in si ga lahko takrat dobili, mi bi lahko rekli za nekaj dinarjev liter.

Zemlja je rodovitna na večih mestih, predvsem pa ob perzijsko-indijski meji in ob Perzijskem zalivu. Prehranjevala bi lahko vso Perzijo, Irak in celo Saudsko Arabijo, če bi pričeli s smotrnim in intenzivnim gospodarstvom. Toda

prebivalci se po večini pečajo s trgovino in so res izvrstni trgovci.

Teheran je razdeljen na dve polovici — severno moderno mesto in južno, turško mohamedansko mesto, ki slovi predvsem po svojem bazarju. V središču mesta stoji najrazličnejša poslopja vseh mogočih poslanstev in ambasad. Najrazličnejše petrolejske družbe imajo tu svoje sedeže. Klima je zelo različna; celinska v notranjosti in namorska ob obalah. Ko je ing. Šnajder ugodno opravil svojo službeno pot, si je ogledal še nekaj spomenikov slavne perzijske preteklosti. Spoznal je da bi bila dežela lahko ena najlepših turističnih dežel sveta, predvsem ob Kaspijskem jezeru. Toda nevednost, zaostalost in muslimanska vera so krivi, da ni Perzija tako mogočna dežela kot je bila za časa svojih slavnih prednikov.

Predavanje je bilo izredno zanimivo in pričakujemo, da bo priredil tov. ing. Šnajder v okviru LU še predavanje o svojih vtisih iz Egipta. To si vsi iz srca želimo.

RAZSTAVO GOSPODINJSKEGA TEČAJA NA HAJDINI JE OBISKALO OKROG 800 LJUDI

V nedeljo, 16. marca t. l., so prikazale tečajnice Gospodinskega tečaja na Hajdini, razstavo, ki je bila v osnovni šoli in ki jo je obiskalo okrog 800 oseb, od tega najmanj 200 moških, česa so se pričele tekom 2-mesečnega tečaja iz gospodinjstva in življenja delovnih in prazničnih oblek, moškega in ženskega perila ter posteljnine.

Vsako, ki si je ogledal to okusno pripravljeno razstavo, ki je bila slika volje in potrpežljivosti ter poštivosti, kakor tudi tečajnice samih, se je tudi razstavljenim izdelkom. Dolga vrsta čakačih se je počasi premikala dalje. Vsako si je moral hitro ogledati in dati mesto čakajočim. Okusno oblečena in nasmejana dekleta so dajala kratka pojasnila na vprašanja obiskovalcev. Povsod so doma govorili, kaj se vse pripraviti iz moke, mleka, sladkorja in jajc in zašiti ob primernih kuhinjskih in šiviljskih izkušnjah. Tov. Cafutova,

PIONIRJI PRI VELIKI NEDELJI ZA TOLMINCE

V drugi polovici februarja je zapadel tudi pri nas visok sneg, vendar je kljub temu znašal šolski obisk 92 odst. V topli učilnici smo se tisti teden učili o Posočju in imenovani kraje Tolmin, Kobarid, Bovec. V odmoru so nekateri pionirji kupili v bližnji prodajalni časnik, ki so na prvi strani pisali o nesrečah, ki jih je napravil sneg na Tolminskem. Plazovi so odnašali hiše, zasipali živino in ljudi. Drugi dan smo čitali, da bodo letala součala ogroženim vsem živim s padali. Čitali smo tudi, da so začeli po vsej domovini kar tekmovali, kdo bo prej pomagal našim nesrečnim rojakom na Tolminskem. Ali

V Narapljah so gostovale

V nedeljo, dne 8. marca 1952 so članice gospodinske skupine iz Sloperc gostovale na odru v Narapljah s tremi enodejankami, deklamacijami in pevskimi točkami. Dobro so uspeli enodejanka Sestane, Politika in Vrnitev, pri katerih so se še posebej dobro živeli v poslednjem. Prireditev je bila v prvi vrsti namenjena čenam v počastitev njihovega praznika, 8. marca. O prazniku samem je spregovorila predsednica gospodinske skupine tovarišica Salamun Marija, ki se je na koncu tudi zahvalila za tako obilno udeležbo. V imenu igralske družine iz Naraplj se je igralcem zahvalil tovariš Smolej Ivan, ki je med drugim dejal, da bi bilo v naših krajih, v haloških predelih, potrebnih še več takih prireditev, na katerih se ljudje iz bližnjih in daljnih krajev zblizujejo in kjer se ravno tako na najlepši način odstranjujejo zadnji ostanki trenj in nasprotij med posameznimi vami, ki so posledica nekdanjih časov.

K. M.

V Cirkovcih so videli

»Stare grehe«

Marsikaj se čita in vidi v »Ptujskem tedniku«, predvsem pa o kulturno-izobraževalni plati, seveda se na žalost o Cirkovcih zelo malo piše in čita, četudi je tukaj precej živo.

Pred kratkim je uprizoril IZUD Cirkovci skromno, a precej dobro podano premiero »Stari grehi«, ki so jo odigrali večinoma mlajši igralci pod vodstvom šolskega upravitelja tov. Knafele Alojza. Ali imajo še kje folklorno skupino, kakor jo imamo pri nas? Voditelj te skupine tov. Korže je pripravil za nastope vrsto novih stvari. Tudi z Ljudsko univerzo se lahko postavimo, le žal, da se je tudi o naših predavanjih in udeležbi premalo pisalo. Predavanja inž. tov. Zoreca in tukajšnjega učiteljskega bodo dala našim kmetovalcem vrsto novih pobud za ekonomičnejše gospodarjenje.

Kot drugi šolski centri (Desternik, Gorisnica, Cirkulane itd.) bodo tudi Cirkovci časoma bolj znani glede naprednega dela kot so bili doslej.

H. V.

„Nepolitičen“ mladinec ne more biti zavesten borec za zgraditev socializma

V zadrugah ptujskega okraja imamo nekaj primerov dobrega dela mladine, čeprav se javno omenja le del njihovih uspehov. Imamo še pa tudi par zadrug, kjer mladinskega aktivna ni, kot je to primer Osluševci, Cvetkovi, Gorisnica itd. Mladina iz teh zadrug si naj na izkušnjah navedenih aktivov ustanovi tudi svojo mladinsko organizacijo, ki ji bo lahko mnogo koristila.

V vseh naših aktivih po KDZ se opaža, da je mladina zelo aktivna v kulturno-prosvetnem in fizikalnem delu kot tudi pri samem delu v zadrugi. Vse premalo pa skrbi za politično vzgojo članstva. Ni objašnjavanja raznih gospodarskih ukrepov, o vlogi socialistične Jugoslavije v svetu itd. Ne moremo govoriti o nekem dobrem mladincu, o postmenem državljanu, ki je »nepolitičen«, kajti pošten, dober mladinec mora biti zavesten borec za izgradnjo socialistične Jugoslavije, za njeno neodvisnost in mir v svetu.

Mladinski aktiv v zadrugah ne smejo iti mimo važnih problemov v zadrugah, ki so v vsaki zadrugi drugačni. Mladina se mora boriti proti razbijanju zadrug, za pravilni odnos do družne imovine, za čim boljše obdelavo zemlje in za pravilno nagajevanje dela v zadrugi. Vse to in še mnogo takih in podobnih stvari mora mladinski aktiv v zadrugi samostojno razpravljati in jih reševati. Razne zadruške škodljive pojave naj signalizira UO KDZ itd. Aktivu pa ni potrebno kloniti in iti mimo napak posameznih funkcionarjev v zadrugi, če bi se pri teh kaj pojavilo, temveč se mora boriti za izvedbo linije Partije na vasi.

Našim zadrugam in naši domovini so potrebni ljudje, ki so vsak trenutek pripravljeni premagovati težkoče in sovražnike socializma.

Ko bodo naši aktivji o vseh takih problemih razpravljali in jih reševali poleg kulturno-prosvetne in fizikalne ne dejavnosti, bomo lahko rekli, da rešuje aktiv vse naloge, ki se pred njega postavljajo.

Planica vabi

Letos bo v Planici veliko tekmovanje v smučarskih skokih. Tekmovanje bo v dneh od 21. do 23. t. m. na dveh skakalnica, in sicer na 50-metrski za prvenstvo Jugoslavije, a na 80-metrski bo veliko mednarodno tekmovanje.

Za prvenstvo Jugoslavije 21. t. m. bo vsekakor zelo huda borba. Med najresnejšimi kandidati za prvo mesto je tudi Janez Polda, ki je na letošnji Olimpijadi dokazal, da je še vedno naš najmočnejši reprezentant. Gotovo bodo posegli v borbo za prvo mesto še: Klančnik, Zidar, Mežik, Zalokar in Langus, ki so v zadnjem času zelo lepe uspehe.

Veliko mednarodno tekmovanje bo v nedeljo 23. t. m. Udeležili se ga bodo poleg naše elite še skakalci nekaterih srednjeevropskih in severnih držav. Obe tekmovanji bosta gotovo zelo zanimiva, saj se bodo merili sami moštri v smučarskih poletih. Ne zamudite tega užitka. — Za prevoz bo poskrbel »Putnik« po zelo nizki ceni. Vožnja po Gorenjski je v tem času zelo lepa ob pogledu na naše planine, ko jih pokriva debela snežna odeja.

Na svidenje v Planici!

O „Novem veselem gledališču v Ptuj“

Ljudstvo iz ptujskega okraja nedvomno zanima, kaj se piše o »Novem veselem gledališču« izven okraja. Ustregi mu bomo z nekaj ponatisi:

Vestnik št. 63 (15. marca 1952).

(Samohvala)

»VESELI TEATER« IZ PTUJA Z USPEHOM GOSTUJE PO PODEŽELJU

Hvaležen obisk, priznanje in uspešanje ptujski »Veseli teater«, ki že nekaj časa gostuje po podeželju. Kljub slabemu vremenu in kljub prevelikim prevoznim stroškom se je umetniško-igralska zadruga v Ptuj odločila, da pošlje svojo drugo umetniško skupino »Veseli teater Ptuj« na gostovanje po podeželju, z namenom tudi zunanji krajem nuditi zdrav humor. Zadruga pripravlja tudi nov program prve umetniške skupine »Gorenjskega veselega teatra« in ima v predelavi tudi izvirno novo komedijo za drugo skupino, tako da lahko upamo, da si bo umetniško-igralska zadruga toliko utrdila tla, da se bo iz nje razvil pravo, resnično, že tako dolgo pričakovano »Slovensko potujoče gledališče«.

Ljubljanski dnevnik št. 65 (17. marca 1952).

SE NEKAJ O GOSTOVANJU PTUJSKEGA »VESELEGA TEATRA«

Naše uredništvo je prejelo odgovor na notico o uspehu ptujskega »Veselega teatra« v Slov. Konjicah, ki smo jo objavili v našem listu konec februarja. Takole nam med drugim pišejo iz Slov. Konjic:

SKUD in vsi prebivalci Konjic so od mestnega »Veselega teatra« iz Ptuja pričakovali v resnici dober program. Toda gledalci, in teh ni bilo malo, so bili skrajno razočarani. Nekateri so še pred koncem predstave zapuščali dvorano, drugi pa so se vpraševali, kako je mogoče za tako prireditev pobirati tako visoko vstopnino. Program sam, v nasprotju z objavljeno notico, ni dosegel nikake umetniške višine, o čem »zabavem ni bilo niti govora, prej o dolgočasju. Do neke mere bi odgovarjali le dve točki.

Zdaj lahko jasno in mirno povemo ptujskemu »Vesemu teatru«, da si

V Ptuj ni Planinskega društva

Tudi v SDZ Osojnik je mladinsko življenje zelo razgibano. Že v preteklem letu so na sestanku aktivna LM slienili, da se vključijo večina članov aktivna v planinsko društvo. Pozanimali so se v Ptuj, če kje to društvo obstaja in so ugotovili, da ga ni. Vključiti temu niso odnehal. Poslali so mladince v Maribor, ki je uredil, da so se priključili Planinskemu društvu v Mariboru. Imajo tudi smučarsko sekcijo, ki je v mesecu januarju bila 10 dni na smučanju na Pohorju. Mladinci in mladinke tega aktivna se že sedaj veselijo tudi toplejših dni, ko bodo spet lahko igrali odbojko. S pomočjo starejših za družnikov bodo ustanovili tudi strelski družino. Aktiv že razmišlja, s kakim programom se bo pripravil na Okrajni mladinski dan. V programu ima še razna strokovna in politična predavanja, ki jim ga bodo podajali strokovnjaki v zadrugi in člani OPO.

Predavanje o dednem pravu v Cirkulanah

Ljudska univerza v Cirkulanah je pripravila v zadnjem času več dobro obiskanih predavanj, kar je znak, da ljudje iz Halož z velikim zanimanjem poslušajo razna gospodarsko-strokovna predavanja.

Posebno uspelo predavanje je bilo v nedeljo 2. marca t. l., ko je predaval sodnik ptujskega sodišča tov. Kancler Anton o dednem pravu in prometu z nepremičninami. Vprašan ni hotelo biti konca. Predavatelj se je potrudil in zadovoljil poslušalce. Tov. Pucko nam je napovedal še več predavanj Ljudske univerze. Posebno zanimanje vlada med ljudmi za zdravstvena predavanja.

Tako smo v Cirkulanah dobro izrabili dosedanj zimski čas, vendar se v vse premore obsegu. Uspehi tečajev nam dajejo vzpodbudo za nadaljnje uspehe in večjo udeležbo pri izobraževalnih tečajih.

Mlajši vodnik JLA tovariš Anton Roškar piše iz Srbije

Na vabilo med dopisnice v št. 11/52 Vam tudi jaz napišem par vrstic.

V prvi vrsti se zahvaljujem staršem, da so mi naročili »Ptujski tednik«, pa tudi upravi, ki mi ga redno pošilja na pravi naslov. Lahko mi verjamete, da čitam z veseljem domače novice, zlasti iz rojste vasi Moškanjci. Prepričan sem, da ga vsak naročnik z veseljem čita, toliko bolj pa jaz, ki sem daleč z doma v vojaški službi. Vsi starši, ki imate sinove v službi JLA, jim naročite ta list, da bodo vedno poučeni o vseh novicah v domačih in okoliških vaseh. Mi, vojak, ki smo vsak trenutek z našimi mladimi življenji pripravljeni braniti svojo domovino, da bi ji doma imeli lepše in boljše življenje, svetujemo staršem, ki imajo sinove v JLA, naj se jih tako spomnijo, kot so se mene moji starši, da sem sproti poučen o vsem, kar se godi doma. Po vseh krajih naše domovine Jugoslavije so v službi JLA sinovi, ki znajo ceniti dragocnost povezave z vami in vsem, kar se okrog vas dogaja. Vesel bom, ko bom čital, da so vam tudi od drugod fantje izrazili svoje tozadevno veselje zaradi prejemanja časopisa.

Vse naročnike in znance iz Moškanjce in sosednjih vasi prav lepo pozdravljam. Roškar Anton mlajši vodnik, v. p. 5733-3

Dvig živinoreje je možen le s selekcijo

Kmetijska zadruga bi v svojem kraju morala biti organizator pospeševanja kmetijske proizvodnje. V svojih gospodarskih oddelkih bi morala zajeti slehernega člana-kmetovalca ter ga usmerjati na praktično sodelovanje v korist zadruga in članov. Le potem takega sodelovanja bo mogoče uspešno povečati in poceniti proizvodnjo.

Zivinoreja je v naši deželi osnovna in najvažnejša panoga kmetijstva ter ji je iz tega razloga treba pomagati pri razvoju. Treba je tudi priznati, da ta panoga preživlja hudo krizo. Pri vseh naravnih pogojih, ki so v naših krajih zlasti ugodni za razvoj in neprimerno večjo proizvodnjo zlasti pri govedu, opazamo, da govedoreja v mnogih primerih samo živi in zlasti kakovostno celo nazaduje. Čas je, da se začne misliti na vzroke tega pešanja, letočasno pa na odpravo škodljivih vzrokov ter preprečitev še hujših posledic.

Usodni vzroki z vsemi posledicami se skrivajo nedvomno v razdrobljenosti gospodarstev, kar ovira smotrno izkoriščanje sredstev ter uporabo razpoložljive sile in ukrepov za intenzivnejšo proizvodnjo v zivinoreji.

Poleg klimatskih in terenskih pogojev je primerna in zadostna krma glavni faktor uspešne reje živine. Ob gotovih ukrepih bi krmna baza zadostovala, če bi bil celotni pridelek razdeljen po potrebah. Res je, da dejansko v nekaterih krajih oziroma v nekaterih

gospodarstvih potrebna krma primanjkuje, drugje pa preostaja. Na organizirano iniciativo prizadetih krogov bi se z manjšo ali večjo melioracijo marsikje pridelale krme občutno izboljšale in zelo povečale. Na tozadevno pobudo bi se lahko pridelalo mnogo več in boljše krme. Z malomarnim in napadnim spravilanjem krme se povzroči tudi do 80 odst. zguba na hranilnih snoveh. Z mehanizacijo in z uvedbo boljših načinov je mogoče pridelati krme znatno zboljšati.

V krajih, kjer ni naravnih travnikov, se z umnim kolobarjenjem na njivski površini lahko pridelala dovolj tečne krme, kakor zadostne količine silaže, da bi v preskrbi živine ne bilo težav.

Za uspešno rejo in napredek zivinoreje je poleg zadostnega in pravičnega krmjenja poglavitne važnosti primeren nega, red in točnost. V zivinoreji imamo opravka z živimi bitji, za katerih opravljanje je treba ljudi, ki imajo odgovarjajoč čut in temperament. Takih je pa malo in še ti redki so zaradi majhnih gospodarskih obratov slabo izkoriščeni. Zato so tudi uspehi zivinoreje v posameznih gospodarstvih tako različni.

Za pravilno vzrejo mladih živali bi se povsod našlo primerne površine za potrebne pašnike in tekašča, brez ka-

terih živinoreja nima bodočnosti. Z umno ureditvijo obstoječih in napravo novih skupnih pašnikov ter z pravilno uporabo teh ob pokladanju tečne, suhe in sveže krme, bi krave dajale večkratne količine mleka z visokim procentom maščob.

V poljedelstvu drži načelo: kakšno seme seješ, tak pridelek boš žet! Ista velja v zivinoreji, kjer seme predstavlja gospodarske lastnosti posameznih plemenskih živali, ki jih prenašajo na svoje potomce. Zato bi moral vsak zivinorejec, ki ima razmeroma dobre matične živali (krave, kobile, svinje) zahtevati, da so za oplemenjevanje te živali na razpolago plemenjaki, ki izhajajo od prednikov s čim boljimi proizvodnimi zmoglostmi. Naši kmetovalci z redkimi izjemami sami že ne pazijo na te okolnosti ter je tu nujna neka organizacija, ki bi sistematično vodila delo odbiere in ugotavljanja proizvodne sposobnosti plemenskih živali — to je selekcija.

Nad vse važen činitelj za izboljšanje in napredek zivinoreje je torej odbiira ali selekcija, s katero se pri posameznih živalih zasleduje in ugotavlja proizvodna sposobnost, kakor tudi prenos teh lastnosti na potomstvo. In le od živali s pozitivnimi lastnostmi bi se moralo vzgajati potomstvo in rediti za nadaljni razplod.

Pregled za sprejem živali v selekcijo vrši posebna komisija, ki vse sposobne živali stalno opazuje in kontrolira ter jih označuje vpiše v rodovniški knjigo. Za oplemenjevanje teh matičnih

živali se uporabljajo posebej odbrani plemenjaki. O vseh rodovniških živalih, kakor tudi o njihovem potomstvu je treba seveda voditi natančno evidenco.

Za namalni razvoj zivinoreje so posebne važnosti dobri plemenjaki (biki, merjasci) v številu, da je za vsakeh 70 do 80 krav in telic ter za vsakeh 40 do 50 plemenskih svinj po en plemenjak. Pri uporabi in nameščanju plemenjakov je važna razporeditev, da se plemenitev ne vrši v krvnem sorodstvu. Zato se noben plemenski bik ali merjasec ne sme uporabljati za plemje v domačem kraju, temveč le v drugem kraju istega pašnega okoliša. Temu namenu služijo sejmi plemenskih živali.

Vse te naloge leže na ramenih kmetijskih zadrug. Nujnost takih ukrepov za izboljšanje zivinorejske proizvodnje je razumela KZ Ormož, ki je že pristopila k izvajanju selekcije na svojem področju in kar bo razširila na vso okolično vzhodnega dela ptujskega pingavskega otoka. Postavila je že medzadrugni selekcijski odbor ter si s prevzemom odkupa mleka in živine zagotovila tudi finančna sredstva. V teku je izvajanje tuberkulinizacije krav in sprejemanje čistopasemskih krav v rodovnik. Na vidiku so še nadaljnji ukrepi za pobijanje jalovosti, preprečevanje okužb ter s tem v zvezi uvedba umetnega osemenjevanja krav. Začetek je sicer trd, toda vreden pohvale.

Kljub ugodni krmni bazi zivinoreja Slovenskih goric ne nudi zadovoljivega

razvoja, posebno glede kvalitete. Žal še ni doslej nikogar, ki bi čutil potrebo izkoristiti dane možnosti s sistematično izboljšavo. Kmetijske zadruge iz Slovenskih goric se bodo morale torej lotiti dela čimprej.

Področje Dravskega polja je glede razvoja zivinoreje odvisno od umnega pridelovanja krmskih rastlin na njivski površini in je zaradi tega dana možnost reje živine večja. Zivinoreja in poljedelstvo se tukaj dopolnjujeta in le na ta način je možen objestanski napredek. Kažipot v tem bi vsekakor pričakovali v socialističnih kmetijskih gospodarstvih tega predela: v kmet. gosp. Starše in v KDZ Trzin. Da navedeno ne bo ostalo samo na papirju, pozivamo odgovorne člane upravnih odborov KZ, da začno razmišljati o delu za pospeševanje zivinoreje in kmetijske proizvodnje na svojem področju. Zavedati se je treba, da z obstoječo brezbriznostjo kmetovalci ne škodujejo nikomu bolj, kakor samemu sebi.

Vsaka posamezna KZ bi tega dela sama ne zmogla, zato je stvar treba zjeti kompleksno. Če se več kmetijskih zadrug združi v takozvani selekcijski center, postavi medzadrugni odbor, ki z nastavljenimi močmi vodi in izvaja delo za pospeševanje zivinoreje v smislu gornjih načel, uspehi ne izostanejo. Prednje bodi kmetijskim zadrugam vnapotilo, da zadevo vzamejo v pretek na sejah in sestankih in tako pripravijo teren za uspešno delo.

Ob zaključku I. gospodinjsko-izobraževalnega tečaja v Gorišnici

Danes kralji strop iz devetnajstega stoletja mogočen beneški lesteneč, ki se je do leta 1945 nahajal v viteški dvorani dornavškega gradu. Na sliki ga seveda ne vidimo, ker je bila posneta pred zadnjo vojno. Priznati moramo, da je viteška dvorana s svojo bogato in izredno dobro ohranjeno opremo prostor, ki ob zaključku ogleda kulturnozgodovinske zbirke neverjetno dvigne pozornost in obiskovalcu, posebno, če pomislimo na nekoliko večjo preprostost, skorajda revščino posameznih biedermajskih kosov pohištva v severnem grajske traktu, skozi katerega vodi pot ogledovalca, preden vstopi v prostorno in resnično okusno opremljeno dvorano.

Zakaj ne pride dovolj kmetijskih knjig v roke naših kmetovalcev?

V prejšnji številki »Ptujskega tednika« smo čitali članek: »V vsako vas in v vsako hišo naj pridejo kmetijske strokovne knjige in revije.« S tem člankom se popolnoma strinjamo. Zanimanje nas pa le, zakaj kmetijske strokovne knjige, ki jih izdaja »Kmečka knjiga« v Ljubljani, niso dovolj razširjene po ptujskem okraju, ki je za sedaj še izrazito kmetijski kraj, torej med okraji, v katerih je kmetijstvo osnovna proizvodna panoga ter je kmetovalcem tovrstna strokovna literatura potrebna kakor vsakdanji kruh.

Poglejmo samo po okraju Bivši predsednik KZ na Hajdini, Horvat, je baje odredil, da se kmetijske strokovne knjige, ki jih je tamkajšnja zadruga trgovina prejela preko OZKZ od »Kmečke knjige«, takoj vrnejo OZKZ in da KZ na Hajdini ne prevzame več strokovnih knjig v prodajo. Tudi drugi za združno trgovino na Hajdini merodajni in odgovorni činitelji so izjavili, da tamkajšnji kmetje, gospodinjke, zlasti pa mladina, nimajo prav nobenega smisla za kmetijsko strokovno literaturo in samozbrazdovanje. Tega seveda nisem mogel verjeti.

Pogovorjal sem se z domačini. Pokazal sem jim nekaj strokovnih knjig »Kmečke knjige«. Pokazali so veliko zanimanje zlasti za »Kisanje krme«, »Apnovanje zemlje«, za sadjarska vprašanja ter za »Vzrejo mladih živali«. Kmetice, zlasti pa dekleta, so zanimali zlasti »Gospodinjke nasvete« in »Praktična kuharica«. Povedali so, da so že proti koncu lanskega leta čitali v »Kmečkem glasju«, da se te knjige dobe v zadrugi trgovini. Povprašali so tudi tam, toda knjig ni bilo, niti jih je KZ takrat naročila.

V nedeljo je bil na hajdinski šoli z razstavo zaključen gospodinjki tečaj, ki se ga je udeleževalo 57 deklet. To je nov dokaz, da naša mladina želi spopolniti svoje teoretično znanje in da bi vsaj vse te mladinke gotovo naročile »Praktično kuharico«, ki ima 800 kuhinjskih receptov ter tudi praktične in koristne »Gospodinjke nasvete«, če

bi se udeleženci trgovine KZ na Hajdini pravočasno povezali s tečajnicami. Tudi na sami razstavi bi lahko prodajali ali vsaj obiskovalce opozarjali na te knjige.

Precej boljše kot na Hajdini je v tem pogledu v Cirkovcih, Vidu, Gorisnici, Gajevcih, Stojncih, Bukovcih, na Forminu, Vurberku, v Krčevini, Marjeti na Dr. p. in drugje.

V Staršah in Slovenji vasi so trgovine KZ samoiniciativno naročile v Ljubljani knjige ter s posebnimi napisi opozorile nanje. V Lovrencu na Dr. p. se je poslovodja trgovine KZ povezal z upraviteljem nižje gimnazije. Kompletne zbirke knjig bodo naročili za šolsko in učiteljsko ter tudi za ljudsko knjižnico. Na šolskem hodniku, v zadrugi trgovini in čitalnici bodo na posebni deski izobešali časopisna poročila o kmetijskih strokovnih knjigah z opozorilom, da se te naročajo v trgovini KZ.

Podobno delajo tudi v nekaterih drugih zadrugah. Tako so trgovine KZ v Središču, Ormožu, Veliki Nedelji in še ponekod razstavile knjige v izloženih oknih in v trgovini sami. Poslovodja KZ v Veliki Nedelji, Steber Ivan, se je povezal z vodstvom gospodinjkega tečaja ter naročil za tečajnice te zanimive knjige. Primeri in iniciativnost Sveneš Janka v Ormožu, Kac Franca iz Slovenje vasi, Lešnik Janka iz Starš, Langer Antona iz Marjete, Burjan Ernesta in Ivanuša Terezije iz Središča ter mnogo drugih, so pokazali, da je tudi v razširjanju kmetijskega strokovnega tiska preko trgovin KZ možen lep uspeh.

Za vsako napredno kmetovanje je potrebno strokovno znanje, ki ga nudijo knjige »Kmečke knjige« in ravno zadruga, ki so na podeželju središče gospodarskega življenja, imajo nalogo priporočati strokovni in splošno izobraževalni tisk kmetovalcem pri njihovem delu. Tudi učiteljstvo bo našlo za svoje delo v teh knjigah in revijah odlično pomoč za svoje šolsko, predvsem pa za izvenšolsko delo.

ker jo tudi ne pogrešajo, kakor ostale race.

Za gospodinjstvo je važno to, ker gluhonemke rasto v mladosti čudovito hitro. Tudi izvrstni letalci so gluhonemke race in vzlete na streho ter celo na visoka drevesa, ako jim ne poremo peruti.

Branko Gorjup.

Na Sejancih so dobili elektriko

Po dolgem trudu je pred nekaj dnevi zasvetila električna luč na Sejancih pri Sv. Tomažu. Vaščani so imeli z materialom za napeljevanje velike težave, a danes so si lahko oddahnili, saj je vse to za njimi.

Tudi pri Sv. Tomažu se v zadnjem času dela mnogo na tem, da bi se čim prej napeljala elektrika. Zgraditi pa bi bilo treba precej dolg daljnovod, toda to nekaterim ni všeč. Mislim, da se bodo kmalu zedinili in da bodo tudi pri Tomažu dobili elektriko, ki bo olajšala delo in pripomogla h čim hitrejši zgraditvi socializma na vasi. C.M.

Popravek

Ker so v besedilu odloka o javnem redu, miru in prometu z dne 20. decembra 1951 objavljeno v »Ptujskem tedniku« št. 1 z dne 4. jan. 1952 zašle spodaj navedene redakcijske in prepisne napake, daje predsedstvo OLO Ptuj sledeči

popravek

odloka o javnem redu, miru in prometu z dne 20. dec. 1951:

1. Pred začetek uvodnega besedila odloka o javnem redu, miru in prometu je vstaviti sledeče besedilo:

Na temelju čl. 28 Zakona o delu ljudskih odborov okrajev, mest, ki so izločene iz okraja in mestnih rajonov (Ur. list LRS št. 39-50) razglasa predsedstvo Okrajnega LO Ptuj odlok o jav. redu, miru in prometu, ki je bil sprejet na rednem zasedanju OLO Ptuj, dne 20. dec. 1951, ki se glasi: (nato sledi že objavljeno besedilo tega odloka oz. uvodno besedilo).

2. Drugi odst. 1. člena tega odloka je popraviti tako, da se mesto besede »pozivajo« pravilno glasi beseda »uživajo«.

3. Šesti člen 1. točke se glasi mesto »ali osebnih prostorih« pravilno »ali v zasebnih prostorih«.

3. Člen 7. točke 3 se glasi pravilno: »opustiti namestitve varnostnih naprav pri gradnjah ali popravilih, poškodovati ali odstraniti take naprave ali druga varnostna znamenja«.

5. Pri členu 15. odloka pod točko 1 in 2 morajo biti členi mesto z rimskimi številkami označeni pravilno z arabskimi številkami.

6. Pri čl. 18 2. odstavek v 3. vrstici se mesto pomotne točke št. 3 navede pravilno točka 2.

7. Člen 19. odloka in podnisi se pravilno glasi: »Ta odlok prične veljati 8. dan po objavi na razglasnih deskah OLO Ptuj, in razglasnih deskah KLO in MLO oziroma najkasneje 8. dan po objavi v Ptujem tedniku.«

Ptuj, dne 20. dec. 1951.

Okrajni ljudski odbor Ptuj predsedstvo: Tajnik: Predsednik: Belšak Franc, l.r. Leskovec Franc, l.r.

Opr. št. P-31-52

Ptuj, dne 19. marca 1952.

Iz predsedstva OLO Ptuj

Rojstva, poroke in smrti v februarju 1952

Mat. področje Leskovec

Rojstva: 4 deklice.

Poroke: Orlač Martin iz Vel. Očiča in Topolovec Ana iz Skorošnjaka; Krušič Jakob iz Repiš in Mlakar Marija iz Repiš; Lesjak Stanko iz Gradišča in Topolovec Marija iz Gradišča; Merc Feliks iz Belavške in Vindija Ana-Olga iz Sirmca; Stubičar Jurij iz Zg. Leskovec in Kušup Rozalija iz Sirmca.

Smrti: Kmetec Martin iz Vel. Varnice; Potočnik Jožef iz Sirmca in Sprah Janez iz Trdoboja.

Mat. področje Središče:

Rojstva: 1 deček in 4 deklice.

Poroke: Kolarič Maksimiljan iz Vodranec in Modrinjak Elizabeta; Zamuš Anton iz Trnovca in Kanič Ottilia iz Središča, Spindler Franc in Slana Franciška iz Središča, Kocen Ludvik in Zidarč Marija iz Središča; Kolarč Ivan iz Grab in Kovačič Julijana iz Obreža.

Umrli: je novorojenček Kumparič Marija iz Središča, stara 4 dni.

Mat. področje Ormož:

Rojstva: 6 dečkov in 5 deklic.

Poroke: Majar Janez iz Bukovec in Masten Matilda iz Loperšic; Rakuša Ivan iz Obreža in Trstenjak Alojzja iz Pušinec; Surlan Veljko iz Ormoža in Selihar Ana iz Varaždina; Serec Avgust iz Huma in Zadravec Ana iz Huma; Geč Viktor iz Huma in Gerlica Pavlina iz Frankove; Kramberger Stefan iz Radovca in Trstenjak Elizabeta iz Ormoža.

Smrti: Spilak Terezija iz Ormoža, Salamun Alojz iz Ložan, Virk Marija iz Podvrha, Serec Ivan iz Ormoža. Pogorelec Valčič iz Skorne, Zadravec Alojz iz Ormoža, Sušnik Marija iz Preserja, Stuč Ivan iz Ormoža, Kuček Alojz iz Huma, Pučlavac Anton iz Loperšic.

Mat. področje Gorisnica:

Rojstva: 1 deček in 2 deklici.

Poroke: Vozlič Franc in Geč Neža iz Zamušanov, Vrabl Franc iz Hlaponc in Čuš Marija iz Mezgovca, Horvat Jože in Vajda Marija iz Muretnice, Ivanuš Franc iz Formina in Vogrinec Marija iz Zagojč, Kuček Alojz iz Muretnice in Kolarč Marija iz Male vasi, Kranjčič Ivan iz Gajevca in Horvat Gera iz Muretnice.

Smrti: Voglar Marija iz Gorisnice, Krajnc Ana iz DO Muretnice, Predička Alojz iz DO Muretnice.

Mat. področje Desternik:

Rojstva: 5 dečkov in 8 deklic.

Poroke: Zelenik Janez in Salamun Ljudmila iz Levanje, Benko Alojz in Pihler Marija iz Ločiča, Kramberger Franc in Vogrin Justina iz Črmlje, Murko Jože in Pukšič Marija iz Desternika, Bohl Janez in Eva Jakop iz Ločkega vrha, Zorec Rudolf in Šmid Jožica iz Zg. Velovlaka, Puks Janez in Kramberger Rozina iz Biša, Zelenik Janez in Horvat Marija iz Svetine, Marinič Jože in Murko Angela iz Ločkega vrha, Stergar Stanislav in Čeh Marija iz Ločkega vrha, Pavko Franc in Rojko Terezija iz Jiršove, Arnuš Alojz in Hamersak Marija iz Ločkega vrha, Ornik Jože in Kranjč Ida iz Biša, Pučko Janez in Družovič Elizabeta iz Hvaletine.

Smrti: Lacko Franc (samomor) iz Drstle, Karba Terezija iz Slavšine, Ermeršič Marija iz Trnovske vasi, Nedelko Stefan iz Vitomarc.

Mat. področje Matično:

Rojstva: 20 dečkov, 29 deklic.

Porokih: Pukšič Anton iz Mezgovca in Horvat Marija iz Mezgovca; Petrovič Jožef, Bukovci, in Kukovec Marjeta, Nova vas; Kostanjevec Janez iz Bukovca in Ljubec Marija, Markovci; Sift Ignac, Poljčane, in Kostanjevec Terezija, Bukovci; Kristovič Franc, Dornava, in Kisilak Norberta, Dornava; Čuček Jurin, Podvinci, in Šegula Marija, Podvinci; Mar Franc, Bresnica, in Ljubec Angela, Strelič; Bratec Maks, Pacinje, in Gavez Marija, Pacinje; Vajda Alojz, Stojnci, in Kristovič Marija, Bukovci; Janžekovič Janez, Bukovci, in Ljubec Ana, Bukovci; Pukšič Karol, Juršinci, in Kmetec Elizabeta, Kicar; Kramberger Konrad, Grajena, in Harlamov Olga, Grajena; Molnar Franc, Sp. Breg, in Murko Ivana, Sp. Breg; Horvat Stefan, Spuhlja, in Matjašič Neža, Spuhlja; Jurič Alojz, Zagojč, in Bombek Marija, Dornava; Maroh Anton, Vajre, in Strelec Terezija, Nova vas; Horvat Janez, Stojnci, in Grabnar Ana, Ptuj; Borovšak Franc, Ptuj, in Kramberger Marija, Brstje; Ahmirov Ivan, Ptuj, in Belšak Neža, Ptuj; Janžekovič Alojz, Podvinci, in Rašl Angela, Podvinci; Prebil Ludvik, Ptuj, in Sever Marija, Ptuj; Bežjak Ignac, Ptuj, in Kodrič Ana, Ptuj; Poznič Anton, Braslavi, in Terbelec Ana, Orešje.

Umrli: Kostanjevec Gera, Stojnci, roj. 1870; Kele Janez, Markovci, roj. 1924; Gojkošek Jakob, Krčevina, roj. 1874; Voda Franc, Mestni vrh, roj. 1891; Klinc Anton, Kicar, roj. 1952; Vosič Martin, Kicar, roj. 1951; Krišanc Franc, Dornava, roj. 1877; Golob Ivana, Dornava, roj. 1874; Horvat Cecilija, Velovlaka, roj. 1878; Pihler Terezija, Podvinci, roj. 1870; Krajnc Osvold, Podvinci, roj. 1873; Vinček Franc, Stojnci, roj. 1900; Verlak Martin, Stojnci, roj. 1889; Murko Terezija, Rabeljčja vas, roj. 1876; Nemec Ivanka, Zetale, roj. 1951; Kostanjevec Anton, Spuhlja, roj. 1908; Strelec Franc, Bukovci, roj. 1872; Benkič Rihard, Ptuj, roj. 1909; Šulek Anton, Hum, roj. 1900; Potočnik Ivan, Vajre, roj. 1883; Cmagar Karolina, Presika, roj. 1952; Cmagar Marija, Presika, roj. 1951; Cvetkovič Ivana, Ptuj, roj. 1899; Mesarič Stanko, Breg, roj. 1951; Čeh

Nesreča nikdar ne počiva

Zena ga je »obdelala«

5. marca t. l. je imel Martin Dajnko iz Dokle št. 7 nesrečni dan. »Sposodila« si ga je njegova ločena žena Ana ter ga z ročajem sekire poškodovala po roki in telesu.

Kozel Mariji iz Ljubstave 18

je Cafuta Katarina, prav tako iz Ljubstave št. 4 strla obe roki, ko jo je s kolom napadla ter namrla po glavi in rokah dne 14. marca t. l.

Se tretji junak kola

je Orlač Jože iz Zetali, ki je 15. marca t. l. napadel v gorici pri delu Sirec Nežo iz Zetali št. 85 ter jo poškodoval po glavi in rebrih.

Poškodbe pri gorečji masti

je dobila Škrinjar Marija iz Budine. 13. marca t. l. se je omenjeni vnela mast ter ji povzročila opekline po desn roki in po obrazu.

Zorec Marija iz Jiršove

je ostala brez treh prstov, ki ji jih je odrezal neki stroj 12. marca t. l.

Brglez Franc iz Sp. Velovlaka

se je poškodoval na glavi pri padcu v opekarni v Zabjeku.

Pri padcu si je poškodoval nogo

v gležnju Belšak Ivan iz Velike Nedelje, ko je padel pred domačo hišo.

Cene na ptujskem trgu

za kilogram, liter ali komad v sredo 19. marca 1952

Privatni sektor: Čebula 60—75, čebulček 80—120, česen 100—130, fižol 40—50, hren 50, jabolka 40, jajca 6—8, krompir 12, kis domači 20, korenje 30, koruza 20—22, kaša ajdova 90, kaša prosena 55, moka ržena 35, moka koruzna 30, moka ajdova 40, moka enota 50, moka bela 100, motovilac 100, mleko 100, maslo surovo 350—400, mleko 20, orehi 100, olje bučno 280—300, peteršilj 40, pesa rdeča 25, perutnina 280 do 400, proso 30, porri 40, rezar 100, repa kislja 14, redkev 20, radič 100, smetana 100—120, sir 70—80, slive suhe 80, špinata 50, zdrob koruzni 40, zelje kislj 25, zelje v glavah 30, zaseka 200.

Trg. podjetje Rožnik: karfiola 36, pesa rdeča 20, česen 80, čebulček 130, fižol 38—45, mešanica za kokiši 18, riž 320, kaša ječmena 55, kaša prosena 50, olje bučno 220.

Mestna ekonomija: kaša ječmena 50 do 60, kaša prosena 55, koruzni zdrob 30, porri 30, mleko 20, jajca 6.

Drž. ribogojstvo Hrastovec: ribe 80.

Okrajno gledališče Ptuj

Sobota, 22. marca, ob 20. uri: Carlo Goldoni: »LAŽNIK«, veseloigra v dveh dejanjih (šestih slikah). Režija Edo Verdonik k. g., scena Vlado Rijavec. Premiera.

Nedelja, 23. marca, ob 20. uri: Carlo Goldoni: »LAŽNIK«, veseloigra v dveh dejanjih (šestih slikah). Prva repriza.

Sreda, 26. marca, ob 20. uri: Carlo Goldoni: »LAŽNIK«, veseloigra v dveh dejanjih (šestih slikah). Druga repriza.

Sobota, 29. marca, ob 20. uri: Carlo Goldoni: »LAŽNIK«, veseloigra v dveh dejanjih (šestih slikah). Režija in koreografija Edo Verdonik k. g., scena Vlado Rijavec. Tretja repriza.

Nedelja, 30. marca, ob 20. uri: Carlo Goldoni: »LAŽNIK«, veseloigra v dveh dejanjih (šestih slikah).

Okrajno gledališče v Ptuj postavlja na oder Goldonijeva »LAŽNIKA«

imenitno baročno veseloigro v dveh dejanjih (šestih slikah), ki je pred dvema letoma žela v Mariboru in dosedaj se na vseh odrih velik uspeh. Po predelavi A. Hamnika in prevodu Ivana Roba je sedanjo uprizoritev z glasbenimi, pevskimi in plesnimi vložki priredil Edo Verdonik, režiser in član SNG v Mariboru. Imenovani je pri tej uprizoritvi tudi režiser in koreograf, scenograf pa je Vlado Rijavec iz Maribora. Pri veseloigri sodeluje orkester SKUD »Jože Lacko« iz Ptuja, pod vodstvom Jožeta Rojca in kvartet moškega zbora SKUD »Jože Lacko«. Kot pevec-solist sodeluje prof. Jože Gregor, ki je izvežbal tudi kvartet.

V igri nastopajo: Joža Milkovič kot doktor Balazsoni, beneški zdravnik, Berta Ukmarjeva in Ivanka Korošičeva kot njegovi hčeri Rosaura in Beatrice, Sonja Dolinarjeva v vlogi njune služabnice Colombine, Stefan Verdnik kot vitez Ottavio, zaljubljen v Beatrice, Lojze Matjašič, kot zdravnikov pomočnik Florindo, zaljubljen v Rosaura, Franjo Lenarčič v vlogi Florindovega prijatelja Brighelle, Danijel Sugman kot beneški trgovec Pantalone, Franček Gunzer v vlogi kapitana Lella, njegovega sina, France Vičar kot njegov služabnik Arlecchino, Anica Bajgotova kot Cleonice Anselmi iz Rima, Jurček Tomažič kot trgovski vajenec, Ivan Preac kot pevec (služabnik) in Milan Zupane kot ječar. — Kot maske plešejo Berličeva, Peganova, Furman in Zupane. V paradiji na dvoboju plešeta O. Furman in I. Preac. — Primerno izbrano glasbo je za spremljavo pevskih in plesnih točk — za orkester — priredil Gerhard Broše, pevska besedila za serenado in pesmi Arlecchi pa je napisala Milena Flier-Rasbergerjeva. Veseloigra se godi v Benetkah okrog leta 1750 v času karnevala.

Milena, Ptuj, roj. 1951; Rakuš Jožefa, Breg, roj. 1873; Debeljak Ivan, Gradišča, roj. 1952.

POPRAVEK

Maroh Avgust iz Vajre se je poročil z Milošič Julijano iz Vajre.

Potočnik Franc iz Vajre; z Bedrač Veroniko iz Vajre!

Šah

Moštveno prvenstvo. V predtekmu vanju za prvenstvo mariborskega hovskega okraja so se v nedeljo igrali tekme med Ss Zelezničar (Ptuj) — Ss Aluminij (Strnišče) z rezultatom 4:4 in SD Ptuj — Ss Aluminij 8:0. V nedeljo, 23. t. m. ob 8. uri se igral SD Ptuj s Ss Zelezničarjem v Sind. Zm. Zelezničarjev.

Turnir SD Ptuj. II. kolo: Modrinjak — Ryževski 1:0, Rudolf — Perger 1:0, Kancler — Pešl 0:1, Kilar — Podkrajšek 1:0, Kosmač — Zunec 0:1, Drofenik — Berden preložen. — **III. kolo:** Berden — Modrinjak 0:1, Zunec — Drofenik 0:1, Podkrajšek — Kosmač 1:0, Pešl — Kilar 1:0, Perger — Kancler 0:1, Ryževski — Rudolf 0:1. — **IV. kolo:** Modrinjak — Rudolf 0:1, Kancler — Ryževski 0:1, Kilar — Perger 1:0, Drofenik — Podkrajšek 0:1, Kosmač — Pešl in Berden — Zunec preložen. — **V. kolo:** Zunec — Modrinjak 1:0, Perger — Kosmač 0:1, Ryževski — Kilar 1:0, Rudolf — Kancler 1:0, Podkrajšek — Berden in Pešl — Drofenik preložen. — **Stanje po V. kolu:** Rudolf — Podkrajšek in Zunec 3 (1 preložen), Modrinjak 3, Pešl 2 (2), Kosmač 2, Kilar in Ryževski 2, Drofenik 1, Kancler in Perger 1 in Berden 0 točke in 3 prelozene igre.

Naročnikom, ki niso poravnali ostanka za lansko leto in zapadle naplne za letos smo ukinili s to številko pošiljanje lista in jih pozivamo, da se zaostanke takoj poravnajo. Uprava kina Ptuj sporoča, da mladinske predstave v bodoče ob sobotah popoldne ob 14. uri. Vstop dovolj samo mladini do osemnajstih let.

Mestni kino Ptuj

Uprava kina Ptuj sporoča, da mladinske predstave v bodoče ob sobotah popoldne ob 14. uri. Vstop dovolj samo mladini do osemnajstih let.

Predavanje Ljudske univerze Ptuj

Sreda 26. III. 1952 ob 19.30 Predavanje »O dojemanju glasbe« v dvoje glasbene žole spremljano z razlago glasbenih točk.

Mestni kino Ptuj

Uprava kina Ptuj sporoča, da mladinske predstave v bodoče ob sobotah popoldne ob 14. uri. Vstop dovolj samo mladini do osemnajstih let.

MALI OGLASI

Najdena je osebna in delovna izkaznica na ime Krišna Terezija iz Dežne. Dokumente omenjena lahko dvigne upravi lista.

Najdeno je bilo moško dvokolo črno barve, št. 51585 s syetliko, brez dirma, z blatnikoma in krmilom. Lastnik z dokazili ga lahko dvigne na Pomeništvu za notranje zadeve v Ptuj.

Izgubil sem denarnico z osebno izkaznico, ribiško izkaznico, 6000 din grovine in 800 industrijskih bonov. M. d. delavca prosimo, da navedeno vrne proti nagradi. Puh Martin, Majšič 33.

Prodajam zlozljivo otroško posteljo mrežo. Na mestni vrh 8.

PRODAMO 14. kom. mladih prašičov od 15 do 30 kg, 3 plemenske merjane stare 7 mesecev, 2 dvoletna konja, 8 let staro kobiljo. Drž. posestvo D. nava.

PRODAM 3-čevni kompletni baterijski radio. Očistnik, Mestni vrh 67, Ptuj.

PRODAM skoraj novo električno črpio ko za vodovod z motorjem in potni nima deli, petcevni radio »Braun« tehnično »Berkele«, nove vinske in poltovorni avto do 1 tone. P. Na tratah 3.

Perilo prevzamem v pranje na domači domu. Na mestni vrh 8.

JAVNA ZAHVALA

Podpisana se zahvaljujem primarni oddelku ptujске bolnišnice dr. skerniku za zdravniško pomoč v težki bolezni, prav tako pa sestram H. in L. iz L. ter strežnici Kristini za skrbno nego.

Ivanka Ambrož

Prekle

V št. 11-52 objavljenem opozorilu ženskam iz Strnišča je bila predvzeta miselnost Erhat Alojzja iz Strnišča, ki je motila življenje moje družine, otroci. Ne morem pa tega konkretno trdit, še o drugih osebah, zato splošno opozorilo v imenu prizadetih ne preključujem.

Pravtako preključujem opozorilo Zorec Edija, ker zanj nisem imela zadnega pooblastila ter se mu zaljubljujem, da je odstopil od kazenske pregona. — Hotko Matilda, Ptuj, Breg 123.

Prekle

Preklečem izjave, ki sem jih napeljal v vlogi na naslov maršala Tita dne 11. decembra 1951. zoper Okrajno 5. št. v Ptuj, češ, da sem naletel na gluha ušesa, ko sem iskala svoje glavo, ker nisem prinesla darov in nikom ptujškega sodišča in zato nisem uspela. Ravno tako je neredna izjava zoper Javnega tožila Ptuj, da ni vzel moje prošnje v tres, ampak ravno obratno sem dala izjavo na tožilstvo ustno na istnik dne 9. novembra 1951 in potem dosegla svoje pravice. Zahvaljujem se prizadetim ost na tožilstvu in sodišču, da so opili od kazenskega pregona.

Lešnik Marija, Marjeta št. 50 Dravskem polju

Prekle